

יצא חוץ לשדה של הקדש, נהנין ממנו⁽⁴⁷⁴⁾.

מילאו חבית מים מערב שבת, והביאוה לבית המקדש.

שנינו במסכת סוכה [מח ב] בענין שמחת בית השואבה, וניסוך המים על גבי המזבח: "כמעשהו בחול כך מעשהו בשבת" כלומר, הניסוך והשמחה עשו בשבת כמו שעשו בשאר ימי סוכות. אלא, שבשבת, מפני שאסור להביא את המים מהשילוח משום איסור העברה מרשות הרבים לרשות היחיד,

חבית זו [הנקראת במשנתנו: כד של זהב] לא התקדשה בקדושת "כלי שרת", הואיל ואם תהיה עליה דין כלי שרת, נתקדשו המים שבתוכה, ויפסלו ב"לינה" עד למחרת⁽⁴⁷⁵⁾. ובשבת נתנו את המים לצלוחית המקודשת בקדושת כלי שרת, וממנה נסכו

474. כן פירשו המיוחס לרש"י ורבינו גרשום ורבינו עובדיה. והטעם, מפני שאם נפרש המשנה כפשוטה, שמקור נביעתו הוא מהקדש, יוקשה, למה אין מועלין בו, ובמה שונה ממה ששנינו לעיל [במשנה הקודמת] "הקדיש בור מלא מים... מועלין בהם ובמה שבתוכן". תפארת ישראל.

ומה שונה מבור של הקדש שנתמלא מים, ששנינו [במשנה הקודמת] שלדעת הכל, אין מועלים?

ובתחלה רצה לומר שדין מים נובעים אלו הם כדין גידולין לרבי יוסי, שמועלים בהם. ודמיונם לגידולין הוא, מפני שדרכם בכך ונובעים תמיד. ושוב חזר בו מהגדרת גידולין מפני שדרכם

אבל הרמב"ם [פרק ה מהלכות מעילה הלכה ו] מפרש המשנה כפשוטה [וכן כתב הגר"א], שהמעין נובע משדה הקדש, אלא, שמדובר שהמעין נבקע אחרי שהשדה הוקדש, ואז אינו אפילו כגידולי הקדש. כמבואר שם.

בכך, עיין שם. והשאיר בצריך עיון. ויש להוסיף על קושיית הקרן אורה, ראשית, שאם כן, נצטרך להעמיד את המשנה כדעת רבי יוסי. ועוד, דאם אכן יש למים דין גידולין, למה אסורים בהנאה אחרי שיצאו לשדה הדיוט?

ובין מפירוש המיוחס לרש"י ובין מפירוש הרמב"ם, יוצא, שאם המעין נובע משדה הקדש, והמעין אכן הוקדש, מועלין במים.

475. זו היא מסקנת הגמרא במסכת סוכה [שם]. והקשה המקדש דוד [סוף סימן לה]: למה הוצרכו לכך, הלא אף אם הכלי הוקדש בקדושת כלי שרת, גם כן אינו מקדש את המים, כל זמן שהמים הם חולין, ולא הקדישו את המים?

אבל השיטה מקובצת [אות כ] גורס בשיטת התוס' שאפילו אם המעין הוקדש ונובע משדה הקדש, אין מועלין. והטעם, מאחר שהמים נובעים מן התהום, אינם בכלל הקדש. והטעם שאסור להנות, הוא רק כשהם בתוך שדה הקדש, משום "מראית העין". לפיכך, כשיצאו משדה הקדש, מותר אפילו להנות. וכתב הלכותי הלכות שכן היא דעת הרמב"ם בספרו יד החזקה.

ומוכיח כן מדברי התוס' במסכת מנחות [עט ב] שכתבו לגבי שמן שהופרש לשם מנחה זו, שמועיל תנאי בית דין להביאם למנחה אחרת, אף על פי שכבר הוכנסה לכלי שרת. ולא קידשם כלי שרת. [אפילו למאן דאמר ש"כלי שרת מקדש שלא מדעת"], הואיל והיא עדיין חולין ואין כלי שרת מקדש חולין. ואם כן, קשה, למה הוצרכו למלאות בערב שבת בחבית שלא

והאמת, שהקרן אורה תמה על שיטת המיוחס לרש"י והרמב"ם, למה ימעלו במים,